

Sygn. akt II Ca 340/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Piątkowska-Bidas

Sędziowie: SSO Małgorzata Klesyk

SSO Sławomir Buras (spr.)

Protokolant: protokolant sądowy Beata Wodecka

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2014 r. w Kielcach na rozprawie

sprawy z powództwa (...) w K.

przeciwko E. G., M. P.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 29 lipca 2013 r. sygn. VII C 560/12

oddala apelacje i zasądza od E. G. i M. P. solidarnie na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. w K. kwotę 1200 (jeden tysiąc dwieście) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 340/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 lipca 2013 r. Sąd Rejonowy w Kielcach utrzymał w mocy nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym przez ten Sąd w dniu 30 grudnia 2011 r. w sprawie VII Nc 1702/11 w całości.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 13 sierpnia 2009 r. (...) sp. z o.o. w K. zawarł z pozwaną E. G. prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą (...) .H. (...) umowę o współpracy.

W umowie (...) sp. z o.o. zobowiązał się na warunkach określonych w umowie do dostarczania towarów znajdujących się w O. położonych przy ul. (...) i ul. (...) Dostawy towarów miały być dokonywane każdorazowo na podstawie zamówienia złożonego dostawcy na piśmie, faksem lub telefonicznie przez upoważnionego przedstawiciela lub pracownika odbiorcy.

Na zabezpieczenie zobowiązań wynikających z przedmiotowej umowy pozwana E. G. wystawiła weksel In blanco poręczony przez M. P. i wręczyła (...) sp. z o.o. w K.. Złożony do dyspozycji powoda wystawiony przez pozwaną E. G. weksel gwarancyjny in blanco stanowił zabezpieczenie spłaty należności z tytułu zobowiązań powstałych w związku z realizacją umowy o współpracy.

W trakcie współpracy powód dostarczył pozwanej do prowadzących przez nią punktów sprzedaży położonych w O.przy ul. (...)i (...)a towar za który pozwana nie zapłaciła. Na powstałe zadłużenie złożyły się następujące kwoty: 4469,64 zł z tytułu należności objętej fakturą VAT(...); 2711,69 zł z tytułu należności objętej fakturą VAT (...); 2081,30 zł z tytułu należności objętej fakturą (...)2352,09 zł z tytułu należności objętej fakturą (...); 739,95 zł z tytułu należności objętej fakturą (...)3775,52 zł z tytułu należności objętej fakturą VAT (...);1319,37 zł z tytułu należności objętej fakturą VAT (...)4740,14 zł z tytułu należności objętej fakturą VAT (...); 1808,60 zł z tytułu należności objętej fakturą VAT (...)

W dniu 7 marca 2011r pozwana E. G.i (...) (następca prawny (...) sp. z o.o.) zawarli ugodę, w której pozwana uznała zadłużenie w kwocie 24415,60 zł z tytułu należności głównej i zobowiązała się do spłaty tego zadłużenia w terminach i wysokościach określonych w ugodzie. Strony ugody ustaliły również, że opóźnienie w zapłaceniu którejkolwiek z rat spowoduje natychmiastową wymagalność pozostałej do zapłacenia kwoty i niezwłoczne przekazanie sprawy na drogę postępowania sądowego.

W dniu 5 października 2011r. (...) S.A.wypełnił znajdujący się w jego posiadaniu weksel In blanco wystawiony przez E. G., a poręczony przez M. P.na kwotę 19657,24 zł, płatną w dniu 19 października 2011r. w K.i wezwał pozwanych do wykupienia tego weksla najpóźniej w tym dniu . Wezwanie do wykupienia weksla zostało doręczone M. P.w dniu 12 października 2011r., a pozwanej E. S.w dniu 10 października 2011r.

Na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 20 marca 2012r. została ogłoszona upadłość E. S. – przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Firma handlowa (...) w O. obejmującą likwidację majątku.

Według Sądu Rejonowego pomiędzy E. G.a (...) S.A.nie doszło do zawarcia umowy odnowienia. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala w ocenie Sądu Rejonowego na przyjęcie założenia, że zamiarem stron było umorzenie istniejącego zobowiązania. Strony umowy o współpracy zawarły w dniu 7 marca 2011 roku ugodę, która określała kwotę należności głównej przysługującej powodowi oraz terminy jej spłaty.

W ocenie Sądu I-szej instancji w treści ugody zawartej w dniu 7 marca 2011roku brak jest jakichkolwiek ustaleń, iż zmianie uległa podstawa prawna tego samego świadczenia. Przedmiotowa uгода wobec zalegania przez pozwaną E. G.ze spłatą zadłużenia wobec (...) S.A.sprowadzała się w istocie do zmiany warunków spłaty długu i w związku z tym określała terminy i kwoty płatności poszczególnych rat. W takiej sytuacji brak jest podstaw do twierdzenia, iż zachodzi nowacja, bowiem poprzez zawarcie ugody nie doszło do zmiany stosunku prawnego. Istotny na gruncie powyższej sprawy jest również zamiar stron odnośnie umorzenia dotychczasowego zobowiązania przez zaciągnięcie nowego.

Zamiarem powoda nie było wygaśnięcie umowy o współpracę zawartej dnia 13 sierpnia 2009r. W związku z powyższym, zawarta między stronami umowy o współpracę uгода nie daje podstaw do twierdzenia, że doszło do nowacji. Co za tym idzie, na ma uzasadnienia Zdaniem Sądu Rejonowego twierdzenie pozwanych, że doszło do wygaśnięcia podstawowego stosunku zobowiązaniowego.

Apelację od tego wyroku wywiodła pozwana E. G.i M. P., zaskarżając go w całości:

Skarżący zarzucili:

1. naruszenie art. 65 § 2 kc poprzez błędną wykładnię, co doprowadziło do nieuzasadnionego uznania przez Sąd, że w chwili zawierania ugody strony nie miały zgodnego zamiaru dokonania nowacji zobowiązania;
2. naruszenie art. 506 § 1 kc poprzez błędną wykładnię, polegającą na uznaniu, że między stronami nie doszło do odnowienia zobowiązania, mimo iż z treści zeznań pozwanej wynika wprost, że poprzedni stosunek zobowiązaniowy wygasł, a nowe zobowiązanie nie jest już zabezpieczone wekslem oraz mimo zaniechania dokonania wykładni oświadczenia woli powoda na chwilę zawierania ugody z pozwaną;

3. naruszenie art. 10 ustawy z dnia 28.04.1936r. Prawo wekslowe (Dz. U. 1936, Nr 37, poz. 282) w zw. z art. 506 § 1 kc poprzez błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że pozwany prawidłowo wypełnił weksel doliczając do dłużnej sumy odsetki wynikające z pierwotnie ustalonych terminów płatności, określonych w fakturach VAT, podczas gdy nowe zobowiązanie stron w postaci ugody określało inne terminy płatności, wobec czego pozwany do dłużnej sumy mógł doliczyć wyłącznie odsetki wyliczone z uwzględnieniem nowych terminów płatności;

4. sprzeczność ustaleń Sądu z zebrany w sprawie materiałem dowodowym polegające na uznaniu wyłącznie w oparciu o oświadczenie powoda zawarte w piśmie procesowym, iż w chwili zawierania ugody nie było zamiarem powoda dokonanie odnowienia zobowiązania, podczas gdy ustalenie takie jest sprzeczne z zebrany w sprawie materiałem dowodowym.

Przywołując te zarzuty skarżący domagał się:

1. zmiany zaskarżonego wyroku poprzez uchylenie nakazu zapłaty z dnia 30.12.2011r. i oddalenie powództwa w całości;
2. zasądzenia od powoda na rzecz pozwanych kosztów procesu za obie instancje;

Ewentualnie uchylenia wyroku w całości i przekazanie go do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu i pozostawienie temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach procesu za obie instancję odwoławczą.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jego oddalenie i zasądzenie od pozwanych na jego rzecz kosztów postępowania odwoławczego

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy i przyjmuje je za własne.

Wbrew zarzutom zawartym w apelacji na pełną aprobatę zasługuje dokonana przez Sąd Rejonowy ocena materiału dowodowego prowadząca do uznania, iż pomiędzy stronami nie doszło do zawarcia umowy odnowienia.

Przypomnieć należy, że przepis art. 506 kc ujmuje odnowienie jako umowę między dłużnikiem i wierzycielem, w której dłużnik w celu umorzenia dotychczasowego zobowiązania zobowiązuje się wobec wierzyciela:

- 1) bądź to do spełnienia innego świadczenia (odnowienie ze zmianą świadczenia),
- 2) bądź to do spełnienia tego samego świadczenia, lecz na innej podstawie prawnej (odnowienie ze zmianą podstawy prawnej świadczenia).

Zatem odnowienie zakłada powstanie nowego zobowiązania między stronami, w miejsce dotychczasowego, nowego stosunku obligacyjnego.

Inaczej rzecz ujmując: nowe zobowiązanie musi być zaciągnięte w celu umorzenia dotychczasowego zobowiązania i mieć odmienną treść.

W judykaturze przeważa stanowisko, że zmiana treści musi być przedmiotowo istotna. Do tej kategorii nie zalicza się zmiany tylko czasu, miejsca lub sposobu świadczenia, zmiany zabezpieczenia, stopy procentowej lub innych świadczeń ubocznych [por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2002r., IV CKN 862/00, Lex nr 55122].

Odnosząc te cechy odnowienia do przedmiotowej ugody z dnia 7 marca 2011r. [k. 18-20] stwierdzić należy, że odmowa uznania jej za odnowienie przez Sąd Rejonowy – jest trafna.

Treść bowiem tej ugody – jest jednoznaczna. W § 1 tej ugody stwierdza się, że dłużnik uznaje istniejący w dniu podpisania tej ugody swój dług wobec wierzyciela, po czym wskazuje się należność główną – 24 415,60 zł, a następnie podane są niezapłacone faktury [ich określenie i sumy pieniężne]. Dalej w § 2 tej ugody – dłużnik zobowiązuje się do zapłacenia wierzycielowi należności wymienionych w § 1 ugody i tutaj są podane kwoty i terminy ich płatności, po czym zawarte jest postanowienie, że opóźnienie w zapłaceniu którejkolwiek z rat spowoduje natychmiastową wymagalność pozostałej do zapłacenia kwoty i niezwłoczne przekazanie sprawy na drogę postępowania sądowego.

Następnie w § 3 ugody zawarto, że dłużnik zobowiązuje się do dokonywania terminowych zapłat za bieżące faktury, a w ostatnim – jego treść obejmuje zastrzeżenie, iż zmiany ugody wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności, a w sprawach nie uregulowanych w niniejszej ugodzie zastosowanie mają przepisy kodeksu cywilnego, a sądem właściwym do rozstrzygnięcia ewentualnych sporów wynikających z realizacji tej ugody jest sąd siedziby wierzyciela.

Sama treść ugody z dnia 7 marca 2011r. pozwala określić cel jej zawarcia, skoro w § 1 ustala się ogólną wysokość zadłużenia oraz wskazuje się, że wynika ona z niezapłaconych faktur, zaś w § 2 – określa się kwoty jakie dłużnik zobowiązuje się do zapłacenia i podaje terminy ich płatności.

Treść tej ugody nie pozwala uznać, aby uzewnętrznionym – w jakikolwiek sposób – zamiarem stron było umorzenie dotychczasowego zobowiązania i zaciągnięcie nowego. Nie sposób już przy takiej treści ugody uznać, aby sporna ugoda miała cechy odnowienia.

Przedmiotowa ugoda, co należy uznać Sąd Rejonowy, sprowadza się do zmiany warunków spłaty długu i w związku z tym określała kwoty i terminy płatności poszczególnych rat.

Samo twierdzenie pozwanej E. G., że zamiarem była nowacja zobowiązania, nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności [art. 227 kpc] powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą [art. 232 kpc i art. 6 kc]. Tymczasem pozwana nie przedstawiła żadnych obiektywnych dowodów dla wykazania tej okoliczności, a powód w toku procesu negował, aby jego zamiarem była nowacja zobowiązania [k. 104].

Na podzielenie zasługuje także stanowisko Sądu Rejonowego oraz jego uzasadnienie, że wystawiony przez pozwaną E. G., a następnie uzupełniony przez powoda weksel odpowiada w pełni wszystkim warunkom formalnym przewidzianym w ustawie z dnia 28 kwietnia 1936 – Prawo wekslowe, co w szczególności odnosi się do prawidłowości wypełnienia sumy wekslowej. Argumentacja przedstawiona w tym zakresie przez Sąd Rejonowy jest prawidłowa i nie ma potrzeby ją powtarzać.

Z tych przyczyn Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację, a o kosztach postępowania apelacyjnego rozstrzygnął w oparciu o art. 99 kpc w zw. z § 6 pkt 5 i § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu [tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 490].

SSO E. Piątkowska-Bidas SSO Sł. Buras SSO M. Klesyk